

מוסך על המעמר
מס' 7 (939)
13 בפברואר 1987
י"ד בשבט תשמ"ז

סוף העונה

המחירים הנמוכים ביותר

הלבשת
והנעלת חורף

לנשים גברים וילדים

20%

כולל מוצרי היוקרה
Marks & Spencer

הזיחה

החל מ-

יום המוצר
יום ראשון 8.2.87
10% + 10%
20%

יום המוצר
יום שני 9.2.87
10% + 10%
20%

יום המוצר
יום ראשון 8.2.87
10% + 10%
20%

שמלות חליפות
ומגפיים
לנשים וילדות
10% + 30%

שמונה ימים - מחיר גם

כוכב
המוצרים
16

הגרלה

STARPLAST

על כל קנייה של מוצרי סטרפלאסט
מעל 15 ש"ח זכות השתתפות בהגרלה פרסים
סוף שבוע חגי באילת מלל טוטו
10 מערכות ריחוף לגן הכוללות שמיני 4 כבלאות
20 מערכות לפיקניק

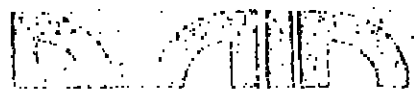
25%

- כלי בית - מטבח ושולחן
- מוצרי פיקניק
- סלסלות
- מוכלי כביסה
- דליים
- סלי אשפה
- סדרניות

סטרפלאסט מאוד נחוץ גם בבית גם בחוץ

מלך מלך מלך

כתובת העיתון:
על המשמר, דרך חומה ומגדל ג. ת"א
העורך הראשי: בצלאל לב ויל
עורך: ישראל זמיר
עורכת משנה: חגית ובלון
מזכיר: יענא יונסון
עיצוב גרפי: יאיר קמין
ביצוע גרפי: שושנה וילבר

הפעם:

תבות	למרחקים מפליגות הספינות
50 שנה לנמל תל-אביב	מאת מרים עדן
6	
חיים שאולים	גלגול של נעיר
מאום אל-טאחם	מאת דפנה עבר חדיני
8	
עבודת מתוך בחירה	שיעבוד וניצול של
חזרית בתשובה	מאת עמרם כחן
10	
מכחול בחול לבן	לחקת רגע
מאת חיים מאור	
12	
חוק טבע בטרם ביסוס	הרחורים אפיקורסיים
מאת תאודור הולדהיים	
13	
כל כדור דוקטור	מזרח נגד מערב
מאת שלמה גלזר	
14	
ייסורי נעורים	על התאבדותו של נער
מאת רותה מורגנשטרן	
18	

קבוצים

איר זה קרדו חוקא להפז מול הארץ, מיטב זכרים וגם הנחש, הרוצים, חיים בצניעות, עובדים קשה יצרנים מובחנים, יעילים, וקלאים מעולים ואנשי תעשייה טובים, מערכת חינוך מפורגת, חיים תרבותיים עשירים, חברה שוויונית ושושלתית, אמצעי היצור כבעלות העובדים, מוצאיהם ממש (לא בדרת), והומניסטי שלא בא בכפיה.

והוא, הם מופיעים היום כעלוקות, כסמנים, כסמנים בדרת, כמקשי נרבת יד, של: ממשלה מנהלת, כיצד קרה שהתקם, והתנועה הקיבוצית, כולה בעקבותיה מצטיינים רע כל-כדי במשאל הוידוי-הרע, אמרה נרבת, של: ממשלה בדרת, אדם וזים על חשבון המדינה אתם עלוקות המנהלת את דמני, והעלבון חבי נרא מפי, של: מפי עובד ארעלי, להתייחס לקבוצים כמו לשיבת, לתת להם ולחוקים לא לתת.

הם השתלשלו חזא טכני כלומר בתחום של הסברת וחס, ציבור לקיים, והם התרבות, והם כולו מיר של מסע שנות מארג, מתחומן ומכוח על-יד הליכוד, או שנק, קיימים גורמים ממיס, ותר, שמשנה מוסית, והחלוצות, רק העלת אתם, על-ידי השטח, גרמו ל שתיקת העיסוק של התקם, והיא שהיא תמנה את עצמה בכדור תמיכות

מחיר העולם

העו, המוקם, והקרקלקס קלאן, אלוהיה בלתי אפשרית

דוקא חוק ותר מתמיד אני ניצב בפני פיתוי שאיני מתכוון לעמוד בו, לערוך אנלוגיה בלתי אפשרית בין חקר קלקס-קלאן לגוש אמונים, חקלאן, אותו שטב דתי קנאי וגאוגי שנוסד לאחר תבוסת הדורם במלחמת האזרחים באמריקה, שם נלעצמו מטרר לראש לכל שחשורים וחליב-רלים יידעו תמיד את מקומם תכונן בקצה חתול, חאמצעים שעמדו לרשותם חיו גלגולותיהם הצחורות שחיעדו על טוחר חולותיהם, הצלבים הצוערים בחשכת חול, ומעשי ליקי, שערך בשחורים ובמשמלי פעולה, כך גם גוש אמונים וחורו, הצבאים לו המכונה, המחתרת היהודית, אנשים טחורי כוונות שעשעים את מעשיהם בחשכת חליל, במסתרים, ודומים אותנו ללא לאות לכבוש את דמנו של חאסד האדיב - אותו פרא אציל-נפש שבשעת מעשה חאסד הוא מתייחס מצער על גורל קרבנותיו.

איר זה קורה דוקא להם

למקום בו היא נמצאת כיום, גופים כלכליים אינם פועלים בדרך כלל בניגוד לאינטרסים של עצמם, גופים עסקיים נמלים אידיאולוגיה חסרי יסודות, חינוכית, ציבורית ומוסרית עושים הכל כדי להרוויח, התקם מתנועה התיישבותית, חברתית ופוליטית, שהיא גם גוף עסקי וחלילי, נקלעת לשררה של מיתדות שלא תחליה לגשר מיתות.

בניגוד לטענות של חבירי כנסת אזרחים מטעם מפלגת העבודה, לא כל המדיניות הכלכלית שנוהלה במשך שבע שנות הליכוד גרמה רק נזקים לתקם, דוקא האצת האינפלציה בשנים הראשונות, דוקא האצת מחצית ארץ (80:77) שחקה את הדוב השופי, באותן שנים האשראית נתן בריבית נמוכה ולא צמוד, המדיניות הריסנית של גאל ארביץ מנעה כולל הקיצוץ הדראסטי בסובסידיות ודוקא במשך תנועה המושבים, מדיניות ואשראית כעקבות המדיניות הכלכלית המדינית (להיטיב, ען: העפר), והיתרון האובייקטיבי לגופים כלכליים גדולים וריכוזים המוגלים לנול חלקות בסכסוך כבדות - פעלו במשך שנים לטובתן של תנועה הקיבוצית, ניחול בלתי, אחריה המימון מסימת ואפילו שחיתות אישית מה ושה, גרמו להחלשים מסימת (מישור-דני) בכדור בלאם, המנסה חוששנות, והמנסה נבטאית, יור עם את גרין לזכור-שען 85

תקשורת

כרשת זידקו

חשם זידקו, יש להצית, אינו מוכר לרוב הקוראים, בכמה מן העיתונים אמנם הופיעו בסוף השבוע שעבר, מאמרים פרי עטם של הכותבים שלהם בלונדון, שבהם הוזכר שם זה, ואף הטלויזיה שידרה שתי כתבות לוויין באותו ערוץ, אך בכל אלה לא הוזכר כמעט כי תושא שבו מדובר הוא רלבנטי לא רק לאנגליה, וכי יש לו משמעות רבה גם בהקשר הישראלי.

הנה נזכיר, אפוא: זידקו הוא שמו של לוויין ריגול סודי ששלטונות הבטחון הבריטיים עוסקים בפיתוחו זה שלוש שנים, עד כי כבר הוקצו למרויקס, חצי מיליארד ליש, וזאת ללא ידיעתה של ועדת ההקצבות של הפרלמנט, שאישרר שלה הוא תנאי להוצאות כאלה, הפרשה נחשפה על ידי ראשן קאמפל, עיתונאי חבר מערכת הניו טייטסמן, שחקר את תושא במסגרת עבודתו על סדרת טלוויזיה בשם, "החברה המורית", אשר אותה הכין עבר הכיביסי, מנכ"ל הכיביסי, נדרש לפסול את התכנה בטענה של פגיעה בביטחון המדינה, ולאחר שנילא את ההוראה התפטר, ואילו שירותי הבטחון הבריטיים פשטו על התכנה האורית שבה נערכה הסדרה והחרימו את כל החומר שהוכן עבור הסדרה כולה למרות שהוצא, בגע האחרון, צו של שוטט שאסר עליהם להיכנס לבניין התכנה.

התכנה עצמה פורסמה במלואה, בעיתונו של קאמפל, הניו טייטסמן, מפרסום זה שולח, כי הותר, הקצרות האות שבה, בעצם טמון לקח הפרשה בשביל הקדרא כאן, זידקו, ראשונה: הממשלה העלימה את הולדתו להשקיע סכום עתק בפרויקט מדיעני אפילו מודעה של הפרלמנט הקימת אך ורק כדי לרן בפרויקטים נישונים סוריים.

חמות מצב

רשות דיבור לרד יצחק ביל,

מואחה לשיעה, יועץ לשעבר לשר הביטחון

יש לשדר בין יוניפי"ל לאמל לאלתר

גם השבוע המשובת הווייה הרתומה של לבנון לבעבע במלוא העצמה, ככל שהולכים החרשים נרמח באילו לא השתנה התודע ובוחר הריים אצל שכנתנו מצפת, לאור מלהמת לבנון היה דר יצחק בילי, אחד הפרוידים שהניפו למקבלי החלטות בישראל שלא להשליך ייבם על האופציה הנוצרית, השבוע אמר לי שרעתו לא נשתנתה ועדיין לא מאחרו, למרות שבכל שהומן חולף המשימה קשה רבה יותר ונבוכת יותר הרי עדיין לא מאחר להיבדק עם אמל.

האם יש כל הצעה דינקרטיט ביצר להריעה את המצע בדרומ? הייתי מציע לעודד הן את יוניפי"ל והן את אמל לשבת יחדיו ולעכר תכנית מפורטת, ליוניפי"ל יש כוח של מאות חיילים שעוסקים רק בפרוידים והקמת מחסומים, אין להם מודיעין ואין להם כוח להשיב אש, לאמל יש מודיעין ריש כוח להשיב אש, אינטגרציה בין שני גורמים כאלה טובה וחשובה, מתוך מעיק והיכרות עם תושא הלבנוני בכלל, והשיעור-לבנוני בפרט אני מעריך שהאובלסיה השיעית אינו ערין דיו, וכתוצאה מכך יש נטייה גוברת להקצנה כתוצאה מהחוקר תוצרי-שיע, לנו, אנב, אין בו דיו, אם יוניפי"ל אמל יוכל לעכר תכנית משותפת בהורבת ישראל ובכריכתה, הייתי רואה בכך סיכוי טוב להשקטת הדרום.

אל לנו לשכוח שבניעני הניעני - הפלשתינים הם האויב העיקרי ואנחנו - הרע בניעוט, הייתי אף חולך הלאה ואומר שבהעדר נוכחותו בדרום לא יהיה להיבאללה 1/4 לכל גורם קיצוני שיעי אחר תירוך לתקוף את ישראל, אני מעריך שבכל תכנית כוללת לאיחוד הדרום נצטרך לישות הערכה לגבי האנטרס שלנו עם הנוצרים וכיצד לסיכל אינטרס זה עם הסדר אפשרי בשילוב אמל ויוניפי"ל.

האם אתה רואה איה שהוא סיכוי נהיה ובידי בלבנון יגיע בעתיד הצהרא לעין אל קצור?

אני חושש שהאנרכיה עם תימשך, שום צד מן הדרום אינו רואה סיבה להתפטר 1/4 לוותר, אין כוח במחוז שיכל, בשל הלה, לכפות הסדר בעצמו ולפיכך נידונה לבנון, ככל הנראה, להמשיך שפיכות דמים בלי שצראה, בשל זה, פתרון באפס.

עם סגולה

אורי חוזר הביתה

החסד שנשא דני על קברו של אורי יועי, וכבר על ידי אורי בנצנו, היו דברים תמימות גודלות על גורל של חאדם ומית שליטות על גורל, בבלות שליטות של אורי על גורל באו לידו בסיון במתו, הוא נסך, ביום שיש שער, בבית חקירות של נאח מדיכר, כפי שרצה, אבל הוא, מת בביתו שבסומנון, חורק מזה שרצה, תבינותיו של אורי נחשפת באמצעות השמות בתן שלט וככת: טרמנית, אנגליה, וידע, ספרדית, זנות, שודדות, גרמנית, איטלקית וכאשר עברית, הוא ידע שנות נוספות, שחיעדו על משטל, חיים אינטנסיבי, הן, נרכשו, כלשנו של גורק, באינטנסיב, אלו, כאל שולב מוחות, של חאדם מחזרת דני שחא, בעת ובעונה אחת חבר קיבוץ ישראל, אינטלקטואל עמאכלי, מתוך חושני ואש, רעם, לתרועע.

הוא נתן לבוא לאור, לחצוב בבתירות, בחורח שחא חורח, את גורל, תועת, חורל, בין חמסל, חקבנו, לסמלול משטל חובילה אותו לנשטר, אורי חאסי, שחא טעני לחור, לחולט בגורל, החמסם ממנו לא סך חקידום, את חמסו לחור, לאדמא חליל.

בם מי שסבר שאורי נחמ נרשעותו חאישות לא תתייחס אלו כאל יורד, כמו ילד, בארץ, ציפת גם הוא, לזים בסימו, בן, בחיח חפריים, חא חח תועת, רענות של אש, אחר, נאכס נגד כל חאריים, בעיקר, בגל, חפריים, חא חאריים, אינטלקטואל שחא, למד במסגרת, דורים, מתן שחיעד, לכד ידע, קטנים, אש, איבר, שבו ליסוקר ושררה, אחר, של רחצ למחוק, אורי 25 שח בסימו, חא, שח חפס

יְהוּדִים. הַתְּגִירָה כְּשֶׁלֻּעֲצָמָה הִיא לֹא מֵה שִׁיעָר אֶת הַבְּעִיּוֹת:
לְחִיפָה. הַעוֹרָכָה הִיא שֶׁכִּשְׁהַחֲזִירִים הַתְּחִילָה לִכְרוֹם, נִצְרָו מִשְׁרִים

_____

_____

100-443887-100

חוזר להתפתחותך הפוליטית.
מורקיס

_____

תם בייגול לשובת סוריה, ואני לא תופסה

RECEIVED

SECRET

۱۵۰۰

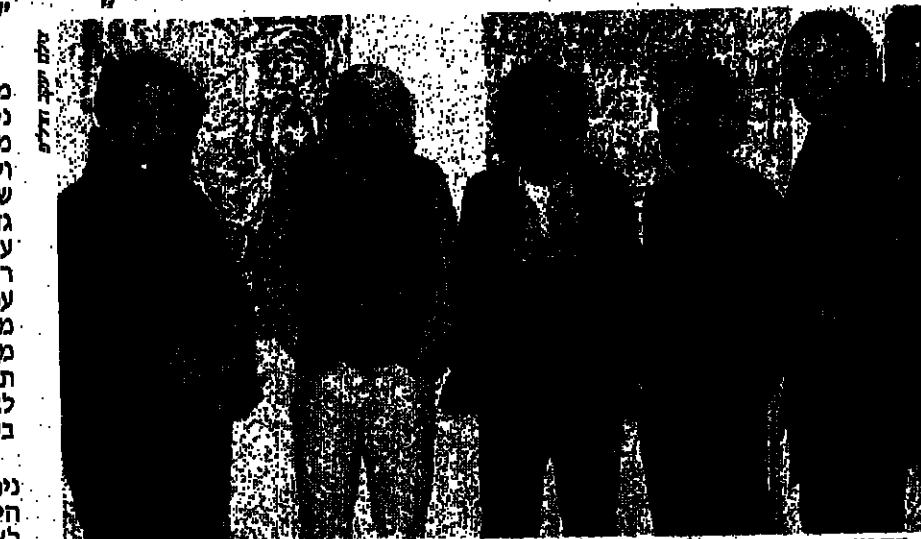

קבוצת "רגע" — אמנים צעירים מציגים תערוכת ציורים במוזיאון ישראל. שיח על מגמות בציור מאת חיים מאור

אבישוי איל, "אמדי", 1986, עט ודיו על נייר

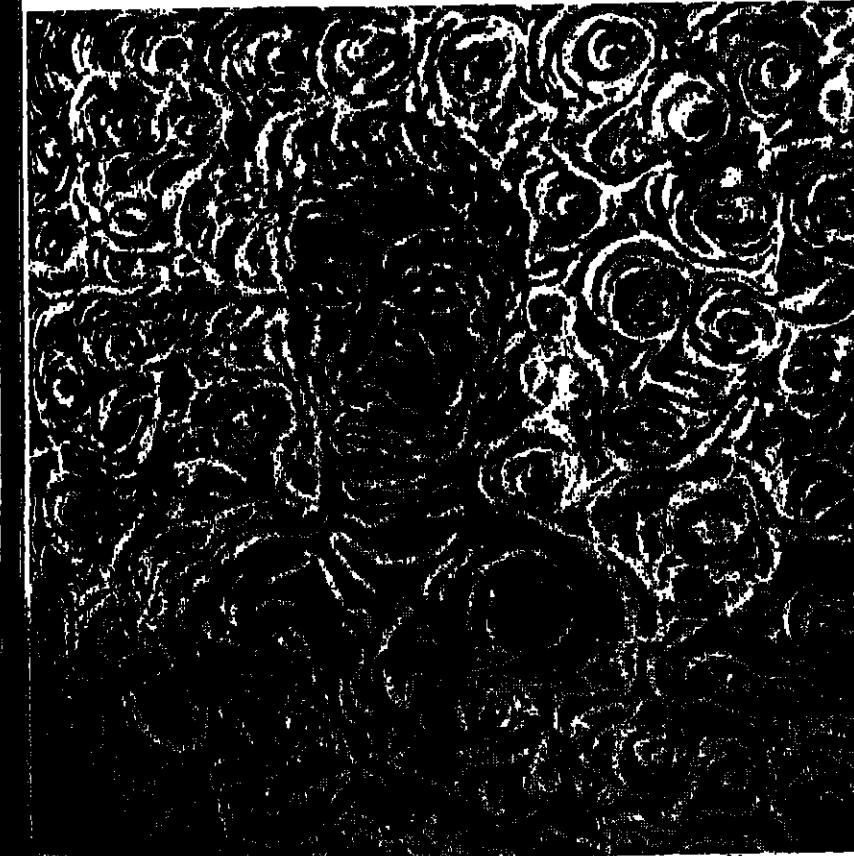
מכחול כחול-לבן

חברי הקבוצה עם תוצרת אמנות ישראלית ואל צלמונה מיטין: דוד וקשטיין, אבישוי איל, אסף עוזי ואבישוי איל

במוזיאון ישראל בירושלים מוצגת תערוכת ציורים ורישומים של קבוצת אמנים צעירים, "רגע". הקבוצה כוללת את יורם קורמלין, דוד וקשטיין, אסף עוזי ואבישוי איל. מנהל תערוכה של קבוצה זו ומחבר המונטז' הוא חיים מאור, ראש המוזיאון. מאור מציג את תוצרת אמנות ישראלית ואל צלמונה מיטין: דוד וקשטיין, אבישוי איל, אסף עוזי ואבישוי איל.

מנהל תערוכה של קבוצה זו ומחבר המונטז' הוא חיים מאור, ראש המוזיאון. מאור מציג את תוצרת אמנות ישראלית ואל צלמונה מיטין: דוד וקשטיין, אבישוי איל, אסף עוזי ואבישוי איל.

יורם קורמלין, ללא כותרת, 1986, אקריליק על נייר

ציורי רגע מקיימים גם דרישה עם מגמות בציור הפיגורטיבי המוסט-מדר-ניסטי. בין שני העולמות התרבותיים, מורח ומערב, נוצר כאן ניס של השלמה ולא של סתירה. למרות הפשטות בביכול של ציורי חברי "רגע" יש בהם מורכבות גדולה. רבי-צויר, כמי שחם מכנים זאת עם זה, אין להתעלם מן השאיפה העקבית של חברי הקבוצה לקומפוזיציה עם חרחוב; עם רובדי ציבור הרחוקים ממקורות מידע תרבותי עכשווי. קיים ממד מוסרי-פוליטי בעקרונות הקבוצה: תמיכה חקבוצתית כערך, התנגדות לאליטיזם תרבותי ונטייה לפעילות בשוליים.

יורם קורמלין: חשם, רגע, שוקר ומי. נולד בתחילת דרכו המשותפת, בהמשך הוא בו אסף את אחריותו והמשיכות לאורך זמן. הקבוצה מתפקדת כקוארטיטב.

אבישוי איל: אחת ההגדרות לחזקת של חלל: זו קבוצה של אינדיבידואליזם סים קשורים, הקשר בין עבודות חאני שים אינו קשר צנטריסטי (רעיון אחד שכולם מתקבלים סביבו), אלא קשר סי-בובי. יש קשר בין אחד לשני בעבודות, בהושאים ובאופן חסיטלי המנקדם, הצד האידאולוגי משתנה — אמנות שייכת למקום ולזמן. להפנות עורף לדברים שקורים בחוץ ולחיות מודע ורגיש למה שקורה כאן, פוליטי ואמנותית.

יורם ק: אהנו בחורים נשאים בעלי אופי קרוב (משפחה, דומים שיש בהם דרישה לחיים באוויר הוח) ומדברים על דברים שקרובים יותר אנשים. יורם וקשטיין: ודיאלוג עם חוקר הוא חייב, זה צור אנשי, המשמש בשפה פיגורטיבית, ישנה מדרגות ומחד

מאת תיאודור הולדהיים

מילות מטה שצריך היה לצפות ממנו אילו באמת חקיק את השמש במעגל ולפי הנחתו של ק. בעצם העובדה (שלא כדוגמת ניוטון חלל) לא היה יכול להיות צל של ספק. הן זה עתה טיכו בראהי. גדול האסטרונומים של התקופה, בחן והוכיח זאת במדידה מדויקת ביותר: אכן, שוד ושבר ושואר גדולה — וטיכו בראהי — מפתח הצעת פשרה: משו מעין-דרך שלישית, שתלוזת המדע אמנם עברו עליה לסדר חים בינתיים, אך עדיין מעניית היא מבחינה היסטורית: הוא טען, כי אמנם צדק קופרניקוס בהנחתו לגבי שאר כוכביהלכת — אלה באמת מקיפים את השמש, אולם כדורחארץ — שאני הוא עומד במרכז; וחשמש עם כל כוכביהלכת המקיפים אותה, יועו סביב הארץ. שהיא היוצאמן הכלל הפטולומאי בתוך תבל קופרניקית. בראהי בדק בתורתו עד יום-נמות, ומעניין שראשי חכמיה מעולם לא נהנו בו כדוגמת גלילאו או גיורדאנו ברונו. ברי היה שראותם ליוצא מן הכלל הארצי שבתורת בראהי הכריעה את התעניינותם הפלאנטארית הכללית ואילו קפלר, מזכירו של בראהי וממשיכו הצעיר, לא אבד לקבל את מסקנותיו. לדידו קופרניקוס צדק, ומסרתו המדעית היחידה: לתרחיב את הנהותו במידה זאת שם תנועתיו של מארס תהייה כלולות בתאוריה. ובכך הצליח, לאחר שנים של חקירה עקשנית ואמונה ללא-גבול בצדקת העיקרון הקופרניקי: השמש עומדת במרכז — הכריז — והארץ אינה אלא כוכב-לכת, אחד מני רבים. אולם בעוד קופרניקוס הניח תנועת מעגל של כוכביהלכת סביב השמש, החליפה קפלר באליפסה, והרי האליפסה — הכללה של המעגל, אם האקסצנטריות שלה קטנה (כברוב כוכביהלכת) הרי היא זומה מאוד למעגל, אך אם (כבמקרה מארס) האקסצנטריות גדולה, כדאז תופעה סטית — והרי אלו הן שצפה וזהו בראהי, אלא שכלל בחסרתן!

היה סביב הארץ להיות שונה קמעא ממה שהיא במציאות. אכן, גורל מרופסור לפיסיקה. גורמלי היה בוראי מוסק גניאח על החוק, אם אין העובדות מאמתות אותו — תבל מאוד, אך איש-חמדע חייב אז לצאת לדרך חדשה. אולם ניוטון לא היה. פרופסור גורמלי — הוא היה איש-מדע יוצר, ועל כך התלבט עם מסקנות מראשי: חשש-עשרה שנה עיכב את פרסומו הסופי, אך לא גנא. וא למתע החבר: אמנם הייתה טעות בנתונים; החוק היה נכון, אך חשבו קטרו של כדור-הארץ, כפי שראה לגבי-דורו ונסר. כאינפורמציה אוניקטיבית, גם ליעחק ניוטון — לא היה נכון; התעלומה נפתרה. תורת ניוטון יצאה כמנצחת 300 שנה אחר-כך — כל פרופסור גורמלי היה מלמד אותה בבית-הספר שלו.

תולדות חמדע מלאות פרישות מעין זו: לבוארית, מאסטר, דארווין, איינשטיין — היכלו אשר-מדע אלה להיאחז בתורותיהם, כאילו אדם ב. זהים אלמלא אמונה גדולה בצדקת דרכם הייתה ב. זהים ברעני חסוס ואפלטון החיה חמדע עצמו זוכה להתפתחות, אלמלא אמונתם התמה והבלתי-מעוררת של חסידיו ודגמלים.

לכאורה סתירה היא: מה קשר בין ההגיונות שבפעולות האדם, לחסרת ההיגיון שבחוק אמנה ומדע — האנים שני קטבים, שתי נקודות-גבול קיצוניות ביותר בניסיון האדם לחכיר את הסובבו אך לאמיתו של דבר, רק האמונה הסטאטית, המרצת מעצמה, הכלת-שואלת ובלתי-נאבקת, מכילה בחובה את סכנת-הזיוגמה והניוון. אמנה מדעית, מטבע בריית, פקוחות-ניונים היא, שואלת וחוקרת, לוחמת ונאבקת, ועל כן לא רק רצויה, אלא הכרחית — אם בצעודה קדימה או רוצים.

קראתי בשבועות האחרונים ספר מעניין, חצי-מדעי (וראח אתה: אפילו בעתות מרוקח ותנועה חינוכית אינטנסיביות, לא, נגמלתי עוד מתחרגל הזה): ביוגראפיה ומכתבים של יוחנס קפלר, איז אישיות מעניינת-הריחו לא רק חוקר גדול אלא גם אדם עם חוט שדרה חסון ומוצק. שער בנפשי: דור שלם עבר מימי קופרניקוס — ועדיין חועלם נועש, עדיין נשרפים על-משקד כל המעשים, להצדיק את חזירי אולם לא זה החשוב. אחרי חכל לא הצעקת חרפה ביותר היא המכריעה בענייני מדע, אך עתה תאר לעצמך את התחרגשות בקרב חסידיו קופרניקוס כשתגלה לפתע: מארס, כוכב-הלכת מארס, אינו נותן בהתאם לתאוריה סוסה הוא באי-אלו

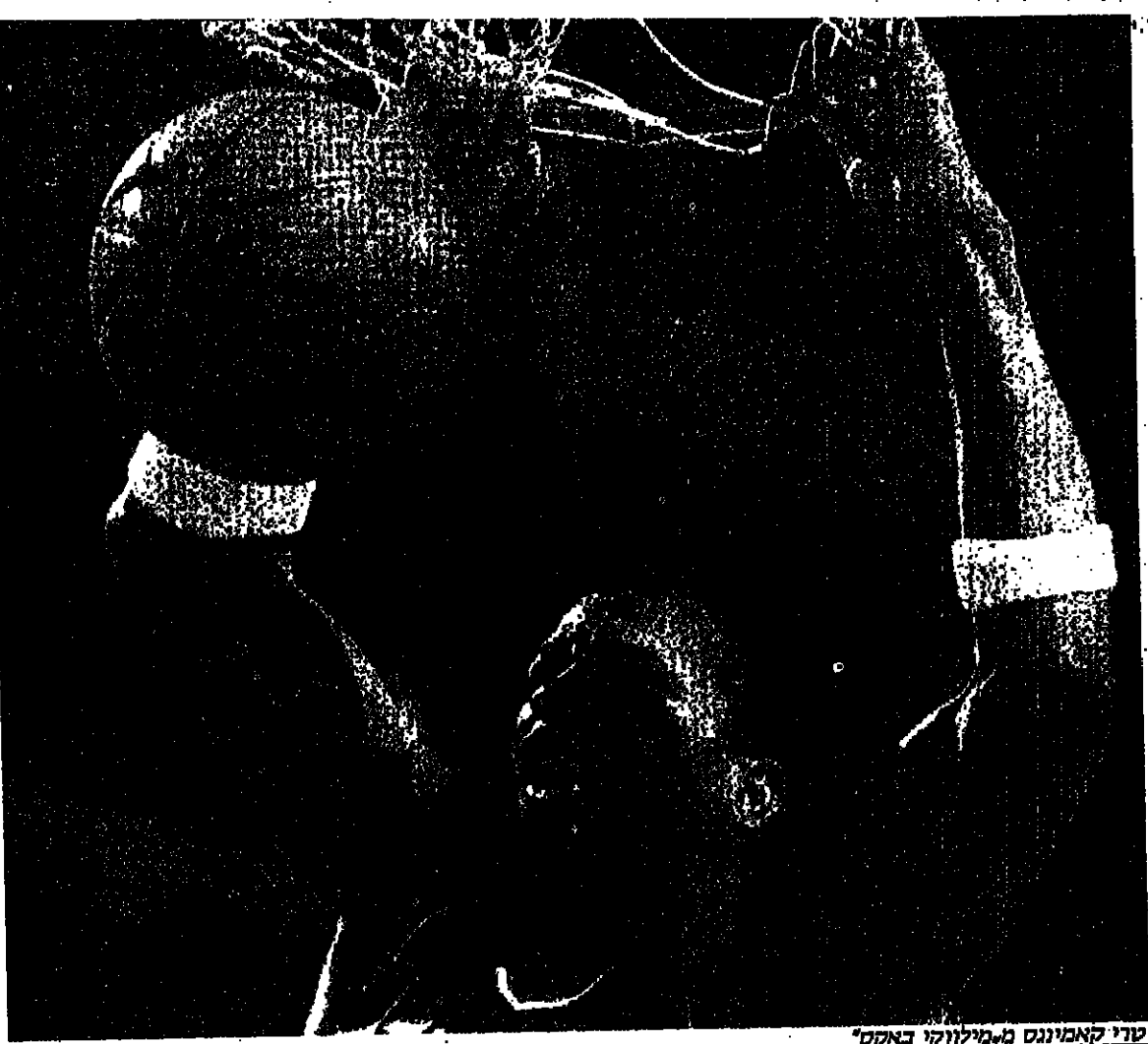
הנה רואח אתה לאיזה מחשבות משונות מגיע אדם בימינו אך לפי שעה: היה שלום — וכל טוב

המשחק הידע של הברכים הוא כרגיל בבידור של המערב והרצאה הנבחרת ביותר של המשחק. המערב ביום זה נמצא על קלעו שחקניו 50 נקודות מן האחרונות לעומת 35 של המזרח — הפך את המצב עיקר ההצגה האירית הזאת היא מרומם והנחת של המצב בדורסל. סוף שבוע זה הפך לעקש מסור עשרות רבות של מיליוני דולרים. מצבים תכלית עם שמות השחקנים, מוסטרים, צעדים תכלית כשם, וכמובן עשרות אלפי דולר לדקת משחק קיימת תחרות עזה בין הערים השונות על המצב המשחק אצלן, אשר לשחקנים — זה הכבוד וההכרה ויכולתם הספורטיבית — כרטיס הכרה בקבוצת העילית. כל זאת מתרגמים מאחורי יותר לכסף של SHOW בינם אמריקני במיטבה.

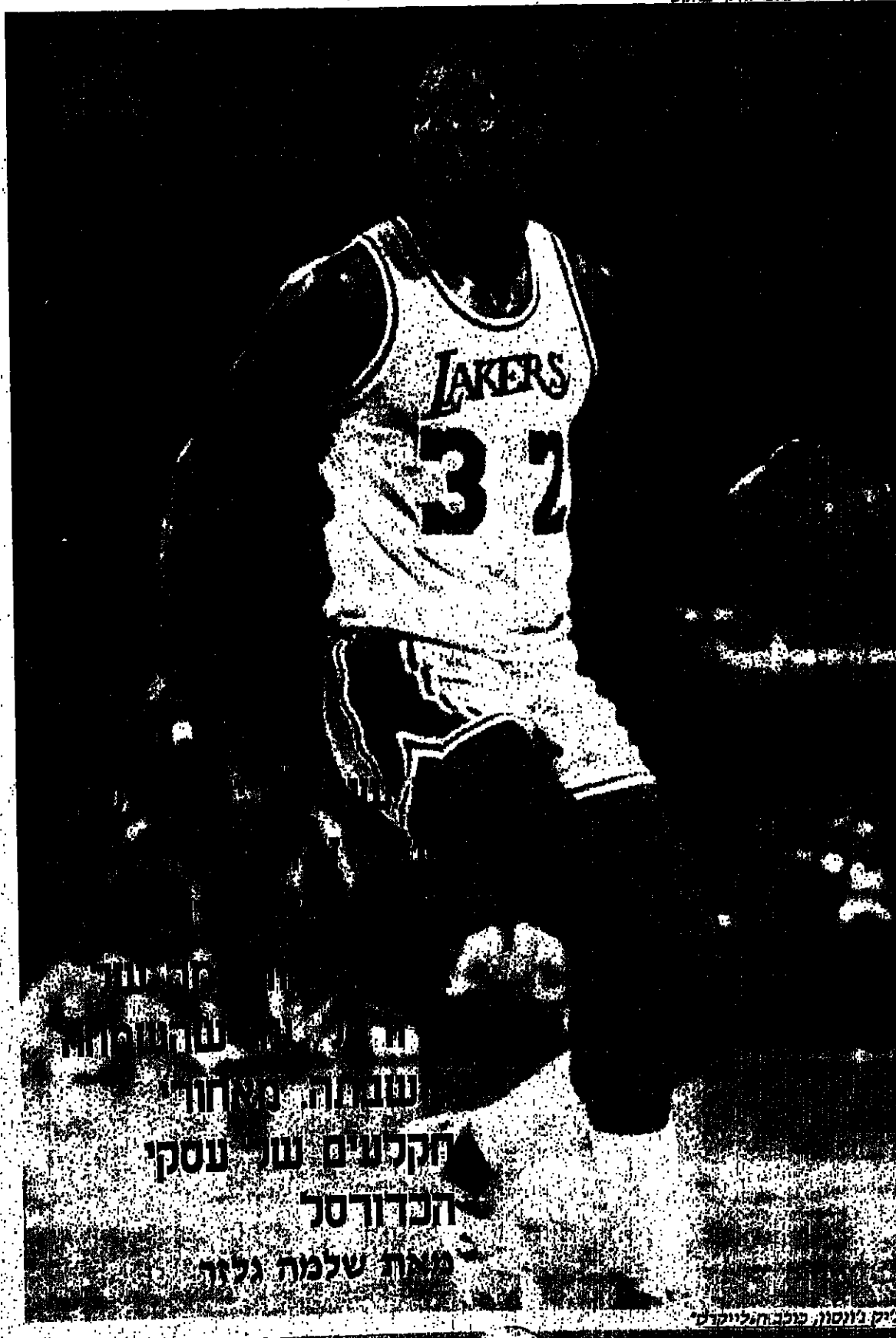
תהליך בחירת השחקנים מתנהל באופן סדור וחדש התורף נובמבר-דצמבר ועד 20 בינואר מתחיל מחשב עם שמות 50 השחקנים המצטיינים מכל הקבוצות לנבחרת המצטיינת ליד שמותיהם של השחקנים שני גורמים, שני פורמורדים וסגור, את המשימה מנהלת הליגה ולפי בחירת הקהל נקבעים השחקנים שישתתפו במשחק. יש הטוענים שכרד זה איננו הבחירה, ולא תמיד הטובים ביותר הם הנבחרים. מל תירוצה הגדול הוא בשיתוף האוהדים והנבחרת והשחקנים המשחק. את שאר השחקנים, שכמה בכל קבוצה, שנקבע לנהל את המשחק. מאמני הקבוצות נקבעים קבוצתיהם: המאמן שמאן קבוצתו ייתן תואר נש 20 בינואר — הוא שיאמן את ה-EAST כאלו נש וכך גם במערב. השנה, למשל, בראשית ינואר, תהיה הוקס' הקבוצה בעלת המאמן המוכר ביותר, והכל יצטרף השנה של ה-NBA. מייק פרסלו יוכל את המזרח, ואל סלטיקס' חשבה אחרת וניצחה בשמונה משחקים וראת את אטלנטה כדי להעניק לקיי. פי. בונגס מאמנה את הווקס'.

SHOW אמריקני

משחק הברכים הוא שיא של מושבעות נפתח כוח אסטרטגיות שונות עבור הקהל ששילם ביום מתחילים בנוסטלגיה, ביום שיש גינרד משחק ה-NBA (התחילים). כוכבי שנות ה-60 וה-70 מופיעים שהבססותיו קודש לצדקת. השנה ניצח המערב עם 43:44 בשבת נערכות שתי אליפויות אסטרטגיות ראשית אליפות. הקליעה ממרחק. במשך יום השתתפו לסל מוקד 3 ונקודות (7.25 מטר) חמשת שקולע יותר סלים. הפרס הוא 12.5 אלף דולר. למחר מומנים עשרת המדורגים ראשונים בליגה נקבעו.

סטי קאמפנס מ-מילווקי באקס'

מייק ג'ונסון מ-ניו ג'ורק ניקס'

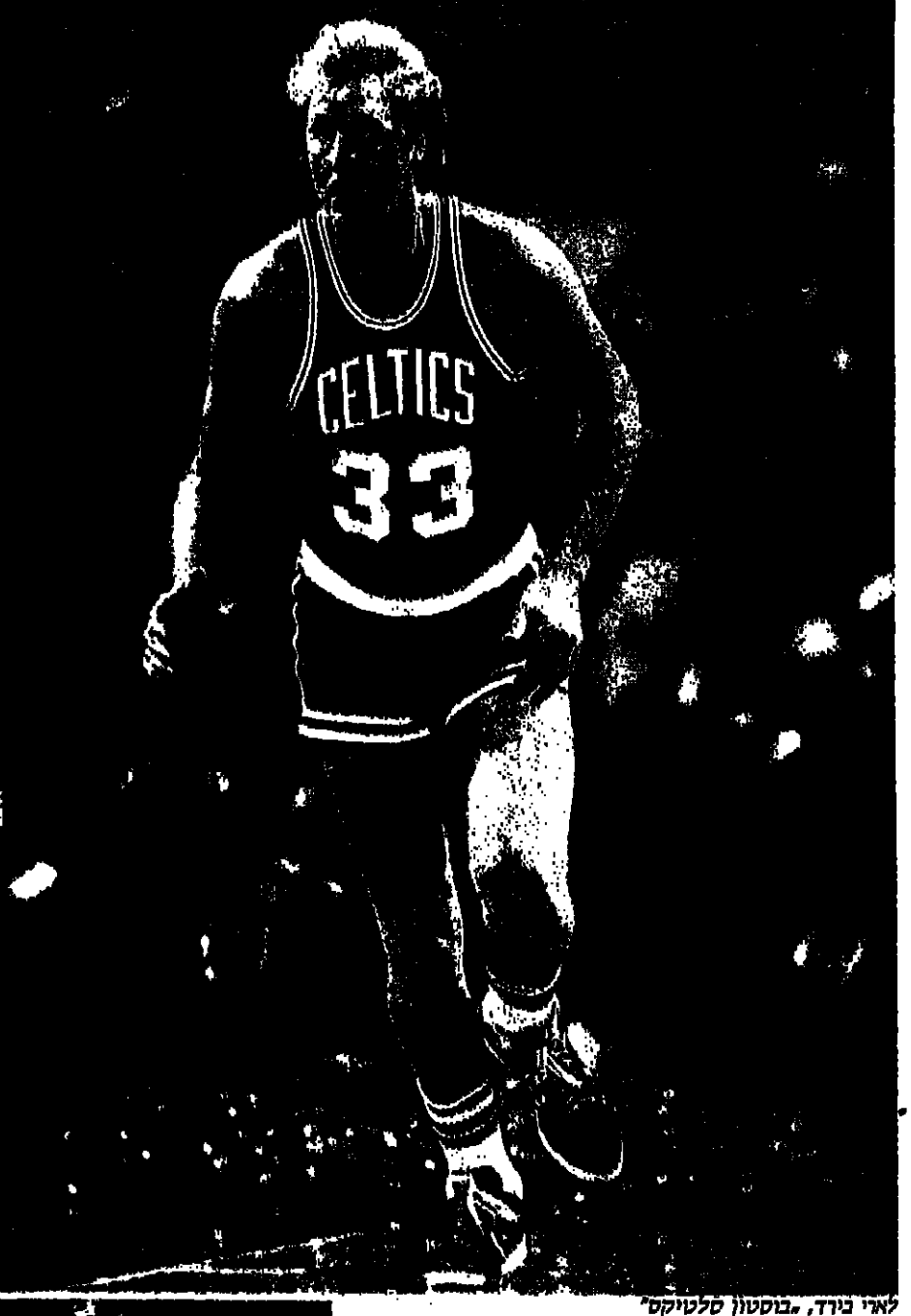
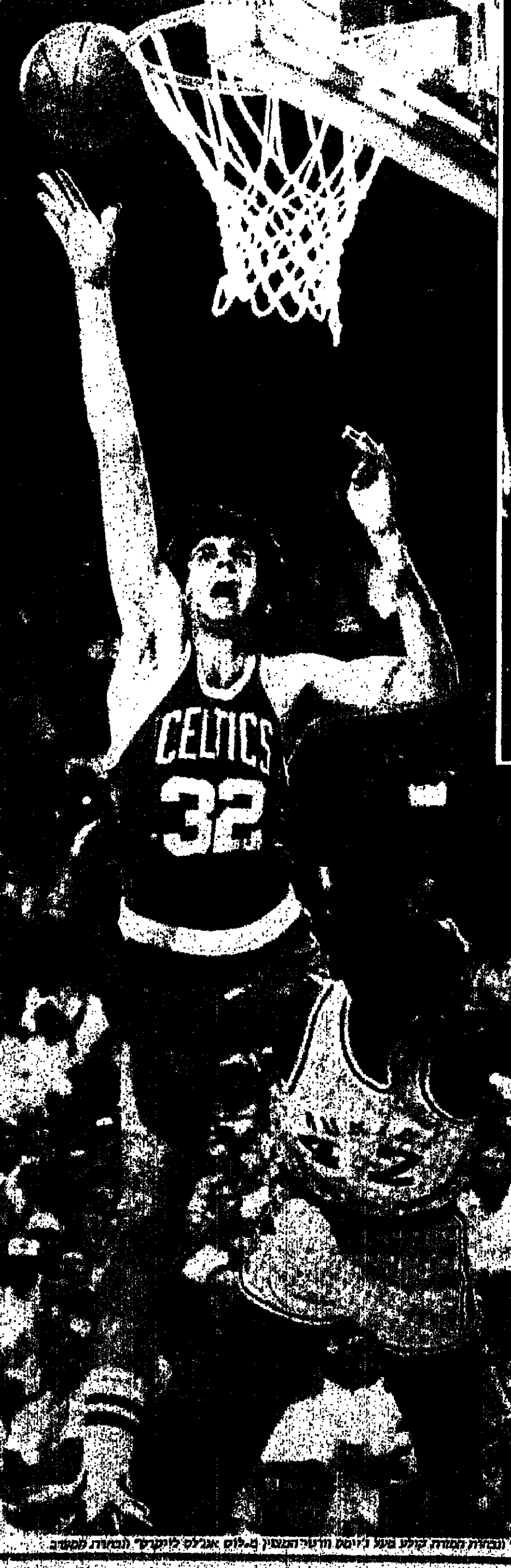
כל כדור

דוקטור

המשחק נפתח בשני סלים של מוט מלון 40 למרחק הברסטון בשני סלים משלו ווילקינס בראנק אחרי ראשו. 8:41 למורה, השוויון נמשך לכל אחד הרבע הראשון שנפתחים 8:42 למורה. ברבע השני תנהל משחק ממרחק האנכי עם איבוי כדור רבים הצטיינות של "סלינג" פלורד מביאה את המערב לשוויון. המאמנים גומרים את כל ה-10 דקות לטובתם ותחליטים כמו בסרט נע, ואנב כך מתחשים קומבינציה מתאימת של הרכב מצות 3 רקות להפסקה, סל נהדר של וומיניק וילקינס ולאחריה סל של המניק. המניק מחולל את המפנה בסיום וחצי הראשון וכדורים שלו למתפרצת של וורטי מוריס את המערב ליתרון במחצית 10:06, ברבע השלישי שוויון 78:78, כידר מתחיל לצלות. ומקטחיל משחק נפלא ובסיומו 107:100 למורה.

אדיה תומאס שולט בקצב המשחק בפתיחת הרבע השני 11:41:04 אבל תסיון שרד לתום ציימבס השלע ברק חריקת האחרונות 16 נקודות ומפנה את המשחק עבור המערב וקהל הבית שלו. ואנב כך נבחן לשחקן המצטיין משחק כוכבים נוסף בא ליסומה, או ליתר דיוק מושבער שלם של אירועי כדורסל. אירוע יפה, הרבה חריבות, נוצר על ווילקינס — והעיקר, הרבה מלוויות כסף ופרסומה. שם המשחק הוא להיות שם ולחיות שיא. לי חסרו שניים שמבחינת כדורסל מקומם שם אבל המציאות שונה והראשון הוא לובבם של ווילקינס יורק "ליקס" ברייט קינג — כוכביל המפורקע ון שגוניים בשל פציעה קשה בברך ומתקשה לתקוף. השני, קייסל, ריי היצירדמן המעשק מהליגה בשל סמים — כוכביל שלא עמ' מלחץ. אבל ההצגה חיונית לחימון ועל שעריו מורמפים מבו סככים צעירים.

לחזרת בשנה הבאה.

לואי בירד, "בוסטון סלטיקס"

קוין בקווינס, "בוסטון סלטיקס" (בחירת המערב קלע בעל ה-1000 והדורגותיו מילום אנג'לס ליקס'ר' במחצית השנייה)

מלון סן אנטוניו

המחשבות של

עוד סברדליק

ציין לפי ההלכה

אם נכון הדבר שֶׁ־VOX POPULI VOX DEI נקול העם כקולו של הציבור, נטוה לציבור מן השמים, לחקשבי קודם כל להציגו לבו של העם. במקרה של התבונה והחשיבה של הציבור, כח אחרון על הישראלי המצוי, ומטבע הדבר שאחלול לספר בפנים חמי יודע כמה על קורות חייו כתוצר מורכב שיש בו מן השם והכבוד, אילו חיותי מקבל את הדין, איכרנו היה מפליג הורחקה ורחק אל ארגונינו, אל חבירות, עיר וחולות; אל רחובותינו, בניינות, אנשים ומנהלים וכלאחריו חיותי מצוי עובדה נוספת - חיותי דור שלישי, במזרח התיכון, מאנציה מושבות של חבורת תירש עם כל המשמעות מכו, אכן, תוצר מורכב במורכבות הרקמה חתרנות, חשלבנות שבבי אירופה יחידות עם חיבוב האירופי החום, מקומיות מעובדות היטב (משאלות לבב הקשורות קשר אמין לארץ מסוימת מאור, רחוקה קרובה של הכרתיה אף שידעתי אותה קודם שאדע.

ייתכן שהחמשד יקלקל את חשורת, אך לא בחרתי כרדוף וטרף, בלית ברירה (פרט לרדיפת הפגומות, אבל זהו סיפור אחר) - בחירה של תבונה בין יונדנים, בקינור, בחירת, וזאת לפני כשני עשורים ויותר, עליכן, מנחם יואל שאשחק שוב ושבו בתפקיד שנקבע לי מראש - מחגר תמידי, ועם המאזכרים הסליחות.

בחירה בתוך בחירה מתוך ברירה

כל מקום, דבר דומה קרה בתחום חלשון, גם במקרה דנן חיותי בחירה בתוך בחירה, מתוך ברירה, ולא אחיד, מאומה אם אציין ששמה אינה

נולד בבואנוס איירס, 1886, עלה בתחילת 1886, שניי, פרסם ספרי שירה וסיפורות בפוריות ובעברית, מרבית לתרגום מהשירה הפרומוטית והספרותית, כמו כן מפין את השירה העברית בתפוצות, בימים אלה יואל אורי קובץ שירים שלו, "הלוות בטהר", בפוריית מקיבו.

מטלמטת לתפקיד מוגבל כאמצעי קונוקציה במחוזות, לשון סומנת בחובת את תווי חיתוך של עם שלם, את קו החשיבה ופילוסופיית החיים שלו וברומנות משמשת כאסמקלריה ליחיד המתערסל בכדורת עידו, אם כבר צללו במימי התקוין - אמרתי בלבי - אז תיקון עד הסוף, חבה וחתור לא אל חוף מבטחים (מה אז) בלבד, אלא אל עצמנו, לכן, בעיני, מוטעית הגישה המהימנת לשפה תכונות של ENTELEQUIA, רשות נפרדת בת חיים עצמאיים, עתה, למודי ניסיון, אנו יודעים כבר שגם בלוס אנג'לס או במנטרנאל ניתן להיות עברי, עם מכלל במח וחתוין, ישראל שלנו ביד, עברים שלמים ושלוים, OF COURSE, אפילו עם תעודת הכשר, מייד אין איראל, כי תיקור הוא החשתיכות הרגשית, ידידים, וידוע גם ידוע שבימינו ציוני הוא כל מי שנולד לאם ציונית או צוין לפי ההלכה (נו, התבונת עזבה אותו לרגע, חרי חבטותי לעצמי לא לגעת בכל מה שמריח מאידאולוגיה, אך זה באופנה והתגרות שכזאת אינה מסייעת למכירת הספר).

תמונות צהבהבות ותמונות אחרות

אנש שוב, כי מסור בלא כלום אי-אפשר, התדמית הן דורשת למתוח את העבר, לנגד עיני איכרן של תמונות צהבהבות במקצת חולות ונשנות.

כך בן 11 מיליון תושבים / שכונה עממית בשלחי העיר / רחובות רחבים / שדרה ענקית שוקקת אדם ובלבה האובליסק המתנשא מעלה / אורות וולקנים מחבתיים עד אור חוקר, כי העיר נטולת שינה היא / מפגשים ושבו מפגשים / ובד עם כל זה סיפורים המלווים את הילדות על אודות חיי איכרים במרחק של כמה מאות קילומטרים מחציר, אוריה פסטורלית שטופת שמש וחמימות / בורשטי ובשר צלוי / משחק תמאטח ופניעות בתנועת נוער.

וטאום (לא, זה לא בא לי לפתע, אלא אט-אט) הציורנות גולשם, נמסים בתוך תמונות אחרות, בתוך עיר אחרת, ממשית יותר, קרובה שבעתים ומזדנפת ברחובת השוכב ובז כיכר המרחפת בין מחשבות על מני שטח וממים / ושטח הקיבוץ החוא, שחיה נרמה, אבל לא / וצצה קדרות חמתנה ד' 67 / ולאחר מכן חלילות על חוף התיכון וכלילי הגיסרות עם הפלישה לפראג / וגם חסיונים לאורך ולרחב הארץ, שלל נומים המזדנפים בחדרי-חדרים של האדם מבלי לחוש, מבלי להרגיש / ושטח לידות, וחוליות תרשמים בדמי חנפס בדיו שאינו נמחק / ולאחר מכן חלילות חואל ליל 400 אלק במלכי ישראל / הכל רשום וחתום כפי שאירועי היממה הישראלית נתחמים מדי חצות ללא פאטוס, ללא התרגשות יתרה, ללא חוגשים מיוחדים.

השירה מארגנת את התווה

שוב חרגתי מתכנית המתאר, עלי לחזור בעובדת שאינני בניי להעלות זכרונות (חיתוכן שעוד לא חוגתי לגיל המתאים) אני מסוגל לחיות עם געגועים אך בשום פנים ואופן לא בגעגועים, מה לעשות החומרים מתכללים, מתחברים אחד לרעהו, החוויות מטשטשות למכביר, השירה באה לארגן את התווה, למפות את התוף הפנימי ולמאז את הפרדוקסים, למתוח את חמלה עד קצה גבולותיה ומעבר להם, לללות רשרוש ללף את האפקט, להעשיר את מאגר השאלות, זה הכל, ויותר מזה.

בקו ישר

- השעות הקטנות
- קלחש מרדנות
- את השעות הקטנות
- ובין - קבוצ
- אך ומידי
- קרבנו מתקרב
- קריאה תיכונת
- הנכונה לקראת
- היום ימי-תיכונ
- קפלי וקפלי
- באבק שרפה נאצי
- קצבו של ירב
- מתחו של מתג
- לשון מר-פצמית
- קבולה לא-יבולה
- לא-המשאלות
- קפלי הקשי
- של השעות הקטנות

החיה והאדם

להיות קשוב לצעדים

בת שבע שרקי, גם ערב לא כל כך נעים

אך כולם עזבו את המפגש כשום חשים אחרה אליו, אלה, הלא-ליכודניקים היו אנטי, אבל זה נשכח מהר, כי לא היה בכלל מרובי במפלגות ולא ברעות פוליטיות, יצחק שמיר היה ניהול, ללא יומרות, והעניק למפגש אוריה נעימה, נכון, שבתחילה ישבו "קטואים" אך לאט לאט התחממה האווירה והיות נפתחו, אבל אם ראש ממשלת ישראל רוצה לשמור חוות דעת, או ביקורת, או לחוש "דוקס מוסרי", עליו להמשיך במפגשים כאלה ובפנים הבאה להמין את הדור הצעיר, ודוקא את הסופרים הצעירים, הלא-ידועים, לא אלה שיש להם טור קבוע במוספי סוף השבוע, אנהנו המבוגרים יכולים לספר לרם מה עשינו, איך לחמנו, ומה אנו מרגישים היום, זה חשוב מאוד, אבל הם, הצעירים, הם ימשיכו את קיום המדינה שלנו, צריך להמין ולשמע את הצעירים שלחנו במלחמת לבנון, שחמנו שירים וסיפורים עליה שגידו מה הם רוצים מן המדינה הזאת, אנהנו, בני גילי ומעלה כבר יותר מיושבים, אפילו יותר צעירים, כבר לא כל כך מאמינים שאפשר לעשות מהפכה, המכר של הסופרים המבוגרים מתערן עם השנים, לא אמרתי וקן... רק מעורר, הערב אנהנו חיי ערב נעים, אבל הגיע הזמן שיהיה כזה ערב... לא כל כך נעים, ערב בו יאמרו הסופרים הצעירים מה כאב להם, ולא דוקא ידברו על המצוקה הכלכלית, יש מצוקה יותר צורבת, על זה צריך לשתוח עם ראש הממשלה יצחק שמיר, במפגש אנהנו רוצה על שאלותינו, הוא לא ישב כמו ספינקס, הוא היה ער לכל בעיה, הרי לא כולם ידעו, אולי לא רצו להתחייב, מי יודע, לא צריך להתפרט, לא צריכה להיות אלימות לא בירור, או באופן סיוי, אבל צריך לשמוע את היעד האומי שלנו, והיעד הלאומי שלנו הוא הנורע, כשהצעירים באים ומוסרים משה על מילואים או לירות זה יותר חשוב, יותר משמעותי מאשר כל ההצהרות של משרד החינוך והמפקחים, מי שרוצה להיות קשוב למדינה ובעיותיה היחידה והספיק האלימות, שיהיה קשוב לצעירים, שיפיון פסע משורר החורר מן המילואים, פסע קיבוציק, פסע סטודנט, נוער שלישי, כל אלה יגידו את דבריהם ומהם צריך ללמוד, יש דור חדש, צריך לקרוא את יצירותיהם צריך לשמוע אותם, הכאב גבר עליהם, הם צעירים, הם לא סובלניים, כי כאב להם.

נהגת על עקבים

עוד ררך לשמור על עקביו, היא לוחלית בשעת הנסיעה העלים לנעלי נהגת נוחות ללא עקב, שמתם לב בוראי שמורב בנהיגה נשים, כי לנעלי תגרים אין בעיות כאלה פשט, שעקבי נעליים נטוכים ונוחים ממילא, ואם אנהנו בעיניי נהגה - שמו, שבווד, בזמן הנסיעה, ישאף, זולות קטור, קטור, נוחה ממכונות מנור, שלא חדר אלה אוירי יכולה לגרום לכאבי ראש, בחילה, חקקי מרדק נעוטר חמון ומקקים קשים אפילו לעליפות.

חג שמח לאילנות

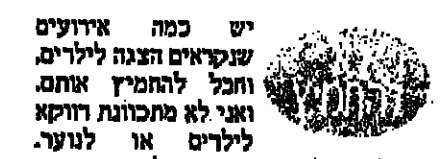

אני ואת קטונים לעד המעי הרך ינדל וימה

לא יאומן אך מחר, שבת, אנו חוגגים את ראש השנה לאילנות, הרי זה ט"ו בשבט, למה שלא נחוג את היום ממש וניהל אפילו מתנה ההולמת את היום היפה ביותר של כל השנה, כי מה יפה יותר מהעדרות הסבע, הכל צומח ומלבלב בירוק ערין, מה ושם עור גשם, אבל רוחות האביב ושמש המימה ממיינס לצאת החוצה לטיול לגונה, או אפילו למרססת, נרמה לי שאין ארץ בה דוגנים כל כך יפה את ראש השנה לאילנות: מתחילים לשתול ומתקנים מה שנשאר מן החורף בניה, עכשיו גם יצא לאור ספר יפה שבדאי לכם לקנות לעצמכם, או לתת מתנה לאהבי הירוק והצבעוני שכניה, לפיקין לצמחי, ביות ולקטופים מאת אברהם שטיינמן, בהוצאת עם עובד, בספר צילומים צבעוניים של צמחים מכל הסוגים, אחרים וצוריים מעניינים פרי מכתולו של משה אקריש, מילון מנוחים והרבה

אוי-דינגווי

היה שייך לנער שוליים, האלמות של התיאטרונים הגדולים והדועים כמו הכימה, קאמרי, חיפה או בארשבע, מלאים וצריך להמין כרטיסי כניסה ימים רבים לפני ההצגה, אבל בבימות הקטנות, כמעט כל השעה היא תוויה כי השחקנים צעירים ומלא רצון טוב להגיש לא רק ערב של בילוי אלא להעביר ללקל הצופים משה יותר מזה מסר, שובכב, כמו למשל, "ציפור תופש של מיכל סנתה, או, סיפורו של חצב מר נרעון שושני של חיים נבירי או "אנה ורשה" של גיל

הוא, את הציגות, שעשועות על-רשם עמוק, ואם אנהנו נוחות שהדג ע"י לחאסרן חיות, מרב וימים סדרי מרבי, אנהנו כבר הציג אותה כבר 500 פעם, אך קוב-למנטרן קטנה, ולא יסיק, עוד 500 פעם, כי באמת, להציג את המשחק המצוי והנכון תחשק, נוער, שוליים, אשר משותף, מוצג לררסה בחריכה צעיר, שפעם

המחשבות של

מאת. אורי מור

ק' לפני כ־18 שנים נחשפה לבנות לשווייץ, ארמונו של המלך התיכני, הריץ וההמסורים למיין אומללה. זה אירע בעיני כל חיות הארץ. כל תולדות השקשוק ארבע הארצות נכחדו למעלה ממאה אלף דורונים. טרען מיליון צעצועים וזקן לרובם בדיקע. כל 80 מיליארד דולרין (לרובן כסף מן המסמרים אחרים) נחצו כפשוטם רגל שאין לה תקומה. אולם מי מעזב לזכר בני הקטנים של גינת רואה את הארצות בכמי המלון המפוארים של חתות, את כל העושר והיי המותרות של האוצרות האמנותיים, ומי שירוד כי הכוחות והלבנונים גויים כ־80 מיליון ליל חורש כמס מחבובות הכוחות מיליון מסמס מבצע חוקים בלגן... אל למצודה ספיד את כללית המסמס הקדומה של הכוחות... שכן כולן כמסמס מלכות את חיייה הכלכליים במהלך מורו שאין לו שום קשר עם חקיקה הכלכלית והקאפיטלי של העולם המערבי. הצעה חסומה לריוו של עולם משולט זה תכביר במקצת את המיכונת כל שומשמש הלבנוני משוט אל יכול למשוט את הרגל.

בן 11 במרדסה לבנה

יום 11 במרדסה לבנה, ש־1944, נולד קצין צהלה במסמסות מרדסה לבנה שנקראה כלל מסמסות אשירי כבשירה. לעבר חיבובי השוכנת ברמת ג'לל קאמל, בדרך אירע חקיק בלגול צהלה במסמסות חסר כלים לתולדותיה. לפתע גינתה אי משום מנחית מרדסה חסר שרואת חזית ללא חוש, המראה הארץ מלמסות הרחיק את הקצין, קצין מינסיוו ער שלבנות לכלי כלי לבנה. לבנה אירע זה ורדתי נולד לצעור את מיתריותו לרמשה

ראוה, בעיקר בשל שאלת קידום, 84, נסע קצין צה"ל במסגרת מרדסס שבה נהגה להעלות שאלות ממקורות שלל בנושאים, בעבר חיבניק השוכנת ברמת ג"ל עצמו. בדרך ארע תוקר כולל אך למכונת חסר כלים להתחלף, לפעם נהיה א משם מכונת מרדסס חדשה שגורמת דוהרת ללאינה. המראה המודרני אמנם הוליד את הקצין, אך מיסיונריו שני שלבולב הכל יכלו להיות חסרי אהבה וזכויות, לא יעזבו את ההנהגה ויחלפו

לבנון - מאזן ביניים
למעלה ממאה אלף
הרוגים, כרבע מיליון
נזק לרכוש
ב-60 מיליארד דולר
ביצע חיים במדינת
ג'ונגל

הכלכליות לגמרי במשך 8 השנים האחרונות, אולם מה שהציל אותה היו משלוחי כספים בקצות מידה גדול מאוד של

התחנתה נבחרה והיא שוררת חיים בטובת
 תחנתה כחשק אלה יודרת, כי יצא חקבא נבשר לכל
 עון ומשחרר תועותם כי הנבחרים הששים נבחרו לכל
 היצורים ובעלי החוקה נבחרים ומקצתם מורים המבורכים
 לחצור כל אדם, מצא זה כי הנשק ששקת, והנבחרת והחית
 רומא האתולית, אך מבקריה נמנהל שול כל וכן מקבא מעין
 סוק אלה, אך הנשק הישני, — ערם לעליית כוח השקפה
 לאדם הנבחרת והחיתולית לסתרה שיש באפשרות
 לעור כנפיו לתועלת: שיתחיל לומר, הנבחרים יחזרו
 למעשה אף יחיו חסדא לחצור, אחת, של חקמיה מלבד
 לעור לאחד לארצו ואלה אף השליחות.

1975

A high-contrast, black and white portrait of a woman, likely a portrait of a woman, with a grainy, halftone texture. The image is framed by a thick black border.

[illegible]

אין-עם מי דברד' אז עקט חייאוש הנשמעת חלם
במבט'עס של ג'י-הנער, שילקם מהם חמאט'עס בסומ'ע
של פערטנע דרעמטיק'ען דאן ברעגן אז, מוסקט-
הקשקשערט, שלהם, כמ' לטיועטע חמאבודות למשל
האלה שערור חלום, נישטנעט לעממעס מולעניס חלק
אפילו מבקש'עס ממש למצוא בחמאבודות פערן
החילוק בחמאבות'עס, אז חלם יעם מי דברד' אז אולי
אלא היקח אמיס נחמס מושרעלעס קופעז'עס מחלון
היחמא: אז מותה רחמיה של יעל שרדי, אז תה
שקט'עסעס באיב'עס כל'עס חמאבודות'עס, ש'סוכנע חנער
צ'עמנן: חלום חלום חלום, קולדות חלום, אז וכלל בגי-
הנער: יע'עם מי דברד', אז מי החור'עס חמאבוד'ע
החור'עס, אז ג'ופ'עס מקטע'עס לער'י אדער יע'עס
ש'סוכנע ש'סוכנע, אז קורט'עס חמאבות'עס, ג'י-הנער
ב'סוכנע פערן חלום חלום, חמאבודות וכלל חלם

[illegible]

„לחמץ"יים מפקדים מתור טנקים

לגבי מסקרים ושיטות חיוביות המקבלים אולי, ביטוי בהמשכם במהלך של התרבותיים בצבא, ואולי גם במספר העצום של 800 צוערים המסיימים באותו יום את קורס הקצינים.

ראשית אני לא מקבל את זה שאנחנו רלים באיכויות. הנער של היום לא נוטל מבחינת איכות מתוער של פעם, מבחינת ההשכלה והמחשבה ישנה אפילו עליה, אפילו קיימים, מה שהם, ביטויים של חוסר מניסיון. כיון הנער האלה, גם שרשכו שבו חשו עריין חיילים פשוטים, כשריון או בצננים, מצוי באחוזים גבוהים מוטנצאל הפיקוד העתידי, ולכן ניתן להטיל עליהם תפקידים אחרים ולדרוש מהם חשיבה של „ראש גדול". זהו עניין של חינוך ודרכי האימון.

בעניין המספר הגדול של מסיימי קורס קצינים, אני אמנם שותף לראגה שמא הממון הגדולה היא כיסא לירידה באיכות הקצונה. אבל נרמז לי שזה לא בכוחה, ויתכן שהיתה כאן קונסולציה מקרית שהביאה למסדר סיום של כמה פלוגות בבתיאחת, דבר שלא צריכים, והסתרוך לבעיה גלענין הטרטוריים יש למטבע חוז שני צורים, והסתרוך מיניות המרכבת הוא אינו פשוט. זה נכון שבצבא כבר לא קיימת מיניות הטרטוריים שהיתה בשנות ה-50 או ה-60. נרמז לי שבחדרחדשויות האחרונות שעלו לאמצעי התקשורת הן יותר יוצאות מן הכלל מהעדות על הכלל, ולא על מגמה כללית. אבל לעניין הזה ישנו גם צד שני שהוא זה המצריך את התבונה, אני לא חושב שיש היום משהו המצדיק את הטרטורים וההשפלה של החיל, אבל מה שאני מוטרד זה האם בחיליך של התנצרות מהגישה הקשוחה לא מספיק וייתרנו גם על רישות קשיחות וקצינות מבחינת רמת אימונים, רמת ביצוע ומה שמעניין אותי, כמסיכולוג — אם לא ויתרנו גם מבחינת החסינות והפשיה של החיל, אולי שורה לכך גם העובדה שהחיל לא יכולים לעמוד בפני ארצותיה הביתה מקרים מסוימים של הורדת פרופילים, ואולי אפילו אותם מקרים של רימי המפקד הנבכים מאיזה תהליך של ריכוך שאנו נמצאים בו.

אולי בתוצאה המקרה זו מצד אחד, והשני העצום במערכות הנשק, עצמתן ותחכומן והעליה הכללית של היכולת הטכנולוגית בארץ מצד שני — לא נכון היה להגיע לתוצאה צבאית שבה לא קשיחותו של הולחם תודיה המבחינת, אלא בקיאותו בפרעלות מקריות מעורבות שאולי תוכלנה לרגן על המרינה לא מוחל טובה.

ראשית, אם לא גולשים אל המלחמות השייכות לתחום הבדיוני, הרי שגם מערכות הנשק של האויב משתכללות, וכוח הדגש שלהן עולה, והמרכה בחינת הדיל בעורף חשוף למגיע לא פחות מהחיל כחיות. אני לא רואה שההתפתחות הטכנולוגית תחסוך לחיל העתידי אותו חישוב ואותו חוסר שאנחנו מרבים עליו. נרמז לי שלמעשה ידרשו ממנו יותר, במסגרת המבחן שלנו אנחנו עוסקים גם במחקר תוצעו לאפקט הפסיכולוגי של לחמה גרעינית. מדובר בלוחמה גרעינית מוגבלת-טקטית, והשאלה שמעסיקה היום היא מה תהיה יכולתו של החיל להמשיך ולהילחם, להמשיך ולשרוד, ממוכר שאותם גורמים כסיים שבניתי קודם כשרי החיו והמסלול, רמת האימון והתרגול שלו, מירת הלכידות והגיבוס של יחידתו, וצורת הפיקוד של מפקדיו, הם שבידעו.

אך אתם מתכוונים ליישם את תוצאות המחקרים שלכם? המבחן הוא עוסק במחקרים המתואמים עם צה"ל, וכל התנאים עומדים לרשותו. יש לנו כאן הלקוסט של היכולת לעסוק בשאלות מרחיקות ורחבות כאלה כאשר אנחנו מנוטרלים מהלחץ העיסוקי המאפיין את העוסקים במלאכה הזו בצבא. המרחק והשתדל מאותם לתצום מאפשר למבחן להתעסק יותר בשאלות יותר בסיסיות ארוכות טווח ולנסות למצוא לתן תשובות במיטב יכולתו.

„אין דומה מערכת הקצונה שלנו לשום צבא בעולם המערבי"

„בעדה הקרב העתידי אחריות יותר כבדה חיצול על היחידות הקטנות"

„אנו חיים לאחר מלחמת לבנון, אך גם אחרי מלחמת וייטנאם"

יש להקיש על הצורה שבה יש להכשיר את החיילים. אך כל זה מתחבר אל מה שמתרחש היום במדינת, בצבא ואל אותה תופעה ידועת של „ראש גדול".

הבעיה היא הרבה יותר מורכבת, משום שנרמז לי שהופעת „הראש הקטן" נתפסה רק כשאלה של חתימה לצבא הקבע והליכה לקורס קצינים, ואילו הבעיה היא שבמלחמות העבר נדרש מהחיל להיות „ראש קטן" ואילו עוררנו אותו לכך — וכל מה שדרש ממנו היה להפעיל היטב את הנשק, למלא מקורות ולבצע את התרגולות בצורה הנכונה ביותר. אך ככל שאנחנו מתקדמים אל שדה הקרב העתידי — נצטרך לדרוש מהחיל יותר שיקול דעת, קבלת החלטות ונשיאה באחריות עצמית, מכאן שהתורעקות שהיתה בעניין „הראש הקטן" היתה בעיתה. צה"ל חייב לתת דעתו לכך בבחינת המסגרות, המבנה הארגוני וצורת ההורדה שלו. אני מסכים, אפוא, לכך שדרוש טלטלה לצדל, על פי הגרסה המיוחסת לדן שמואל, ושכוחות יתו זה שעליו ריבונות.

דחה לכיוון הנסיף שהחברת, העריכיהיחוב, ביצד ניתן ליישמו במצבים של חוסר קונסנזוס לאומי.

התקופה הזו אנחנו נמצאים היא לא רק לאחר מלחמתלבנון, אלא גם לאחר מלחמת וייטנאם, ולאחר מלחמת אלג'יריה. במלחמות אלה נדרשו צבאות סורים במדינות דמוקרטיות לצאת למלחמות, בצו הממשלות שלהם, ובר וכן אמרו היה להתקבל כמובן מאלי וללא טקסוס במטרה וניכוסל ביצועה. בעולם המודרני — הדמוקרטיה אינה רק צורת ממשל ושלטון, אלא זוהי גם תפיסה וצורת חשיבה שהיא מאוד דמוקרטית אצל תושבי המדינות האלה וכשאתה לוקח את זה יחד עם רמת ההשכלה והחלוקת ועולות, רמת התחכום של תאודרים, התפתחות והחשיפה של התקשורת, וכן הלאה, אתה מקבל מצב שבו ממשלות לא יכולות להפעיל צבאות כדורגל, מבלי לקחת בחשבון באופן מאוד רציני את ההסכמה או הבנות המלאה של אנשי הצבא להגשים את המשימות האלה.

ואם להיות יותר ספציפית: מלחמת לבנון הבחירה לנו, ועל כך כבר נשפכו כמויות גדולות של דיו, שכאשר צה"ל מופעל במלחמה חייבת להיות מאחוריו תפיסה של הסכמה מלאה ללגיטימציה ובחזקת הלגיטימיות. אבל הטענה שלי היא שאם העניין הזה לא מספיק להשאיר לכתובת עיתונאית ולספרי החיטוריות, אלא שחייבים לכלול זאת בתוכנית ההדרכה החינוך של החיילים, ואני יודע עד כמה מעט, אם בכלל, מתנחים היום ומרסקים את המקרה של אולי צבא, או שאלות דומות — בעיר שאני בטוח שצחל יעמוד בעתיד בפני בעיות חזרות ונשנות מן הסוג הזה. המצב שלנו בישראל, זהו בעיניי במיוחד, מבין שהחיל הישראלי נדרש לא רק להגן על המלחמה, ואבב כל פעם שהוא נדרש להגן על המולדת הוא עושה זאת באותו דיוק נפש שעשו זאת קורמיו, לכל אחד הדמוסטרוריה שלנו — אבל זה נקרא גם למשימות בעייתיות כמו טיפול בהסגנות בשטחים, או טיפול כלומח אש"ף בלבנון, באיזורים המיושבים באוכלוסיה אחרת, או להבדיל, בנושאים כמו מינוי ימית ואולי משימות כאלה גם בעתיד. איננו יכולים לקחת כמובן מאלי שהמסגרת הצבאית, המבוססת על חירוקית, על פקדות ועל מקרים — תספיק בשביל לבצע את כל המשימות האלה.

ראש גדול —

עניין של חינוך ואימון

נרמז שהתפיסה הזו מחייבת קצינים בעלי איכויות אישיות, ערכיות וחייליות, שבמסגרת של ריב רש רק מעטים כאלה, ואילו הצבא דורש, מבחינת חקרים, מספר רב של קצינים, לכן מתחייבים ויתורים אישיים

חל דק לטלטלה טען דן שמואל, מי שפועל כמסיכולוג השלדועיטורה שלטו, והמיוצג את תחשוקת הגרסת שניה, על צדל, להיות צבא קטן ורובבי, צבא השב אל ערסה הקרב תהבולות המלחמות והשחר ללא לוח.

אחד התחבום החיו והאיכות האנושית תוך שהיא מוותר על סיבולה הכבד של התפיסה הבדינית המושלת בו מאז מלחמת. יום הביטוריה. יש משהו חשובה את הלב בגישה הזו, אלא שעולות כמו מאליו ובו במקום השאלות כאשר לוחסי הגומלין בין הצבא שהוא „צבא האחרים" לבין החברה שלנו. האם בהכרח כמו זו שלנו על פניה, בקיעים וקיעים המוכרים כל כך, ניתן לקיים צבא הנשע על גורמות איכותיות שכולה ב-1986 נוסד „המכון הישראלי למחקרים צבאיים" כוכרון יעקב כמסור אוטונומי ומקצועי המוקדש לחקר ולימוד נושאים צבאיים מוחשי מרע והתנהגות, מגולו הנוכחי ד"ר ראובן גל פרש לפני שנים אחדות בדרגת אל"ם משרות פעיל בצה"ל, בו שימש כמסיכולוג הראשי לצדל וכראש המחלקה למרע והתנהגות בצה"ל. במכון המצוי בשכונת המשקיפה על המישור התנן בין מצוקי המרמל היום, מנסה ראובן גל להתמודד עם „ריקנו של החיל הישראלי" שהוא גם שם ספר שיצא לאור לאחרונה. ראובן מכיר היטב צבאות אחרים וכן ניתן לו לסקור השוואה אתם תוך ניסיון לתאר כיצד ייראה צה"ל של „שדה הקרב העתידי".

„מסיבות הקשורות במהותו של הצבא שלנו ובתנאים המיוחדים של מדינת ישראל. נתנסות אצלנו מספר תופעות כמוכנות מאליות, כמו תיוס לצדל שאינו נתקל בתופעות של התנגדות והשתמשות כמו בארצות אחרות ודוקא הערכה שתופעות כאלה מתגבלות אצלנו במבונות מאליות היא להרעין עברונו — כי על ידי כך איננו ערים לסכנות, לא מאפשרת שה לא יהיה כך תמיד, ואולי זה עלול להשתנות. דברים כאלה עשויים להתלש להשתנות.

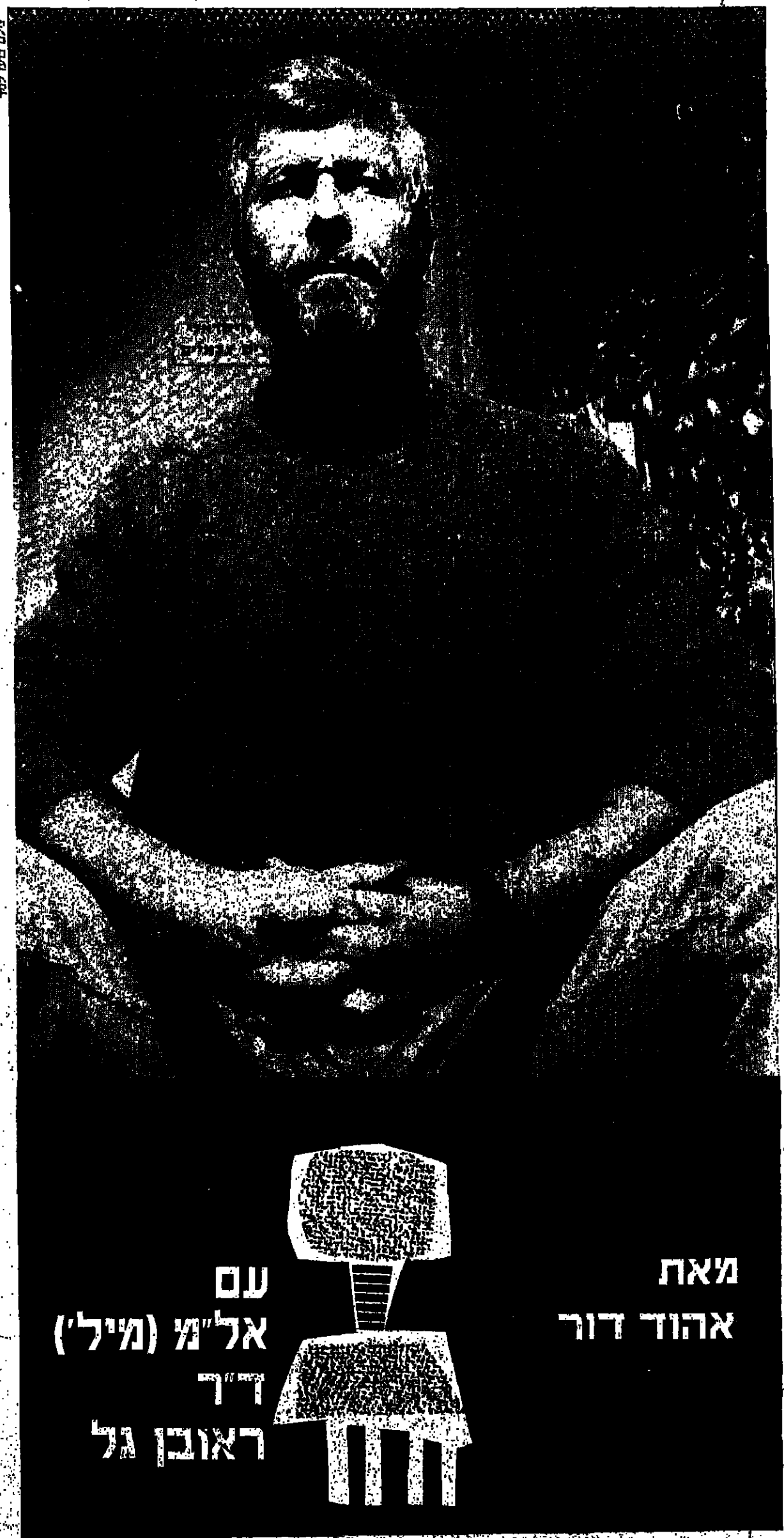
תופעה אחרת המיוחדת לנו והבולטת בכך ביהם לצבאות אחרים היא העדר מסורת בצבא, צה"ל, ששנותיו כשנות המדינה, סובל מחסור זה משום שכל צבא הוא ארגון המבוסס הרבה מאוד על מסורת, על טקסים סמליים וכו'. אמנם ביחידות כמו גולני או הצנחנים מסתמכת ראשית ההתגבשות של מסורת מסוימת.

האם לא קיימת השפעה של המסורת החיטוריות שלנו על תפיסה תועלם הצבאית שלנו? „אני מצא אפקט של מרכיבי מסורת הקיימים אצלנו בתקשורת המשתרעת מן הדמוסטרוריה העתיקה שלנו — החשמונאים, בריבכבא — ועד לתקופת „השומר", השואה באירופה, המחתרות, וכמובן המלחמה וההגנה. אלא שזו מסורת שבה מו שריכית עליה, לבחול, למצדה, למסלול יש השפעה על „הימיו". והתפיסה העצמית שלנו כחיילים וכמפקדים, כשורשינו אנחנו נושאים את חובותיו והיטטוריו שלנו, והתפיסה המולדת של הצבא, זו האומרת שבמלחמה אנחנו צריכים לקרוא (ראשונים) להעביר את המלחמה לשטח האויב, מלחמת קצה נכו וכו' — תלך ממנה נוצר אמנם משיקולים גיאופוליטיים אסטרטגיים (יש לנו מדינה קטנה, אבל חלק מה נובע מרגשה עמוקה, כמעט לא-מודעת, שמאחוריה עומד יסודי השואה, שאנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו שריב כזה יקרה לנו שוב) שהעולם כולו שוב לא ייחלץ כדי להציל אותנו — משהו שהחורשים של לא מתחילים מהיום, מיאמר ערפאת או מתאילים הסודי — אלא זו תהאזה הנובעת מטפסוף עתיק וזמין.

מה מן התופעות הזו מרגע על המפקדים בצה"ל? „אין דומה למערכת הקצונה שלנו בשום צבא בעולם המערבי. המבחן שלי לכך, שבכל הצבאות המערביים הקצינים הם תוצר של האקדמיה (אנ) גם זו מסורת הנמשכת, מאז ימי הביניים, בו הקצינים חיו מבני האצולה בלבד, הבית — קצין וג'נטלמן" — אינו ביטוי בעלמא, קצין חייב להיות כומר אקדמית צבאית או בעל תכונה אקדמית מיוחדת. בצה"ל המסלול שונה לגמרי. אצלנו לא יעלה על דעתו של שטנזים, גומרי קורס קצינים, יהיו קורס כל כוגרי אוניברסיטה. בצה"ל הבסיס לקצונה עשוי ממרכיבים שונים ראשית, הקצינים עוברים מסלול חיילי כמו כולם שום מ"כים, ולאחר מכן הם מסתגלים לא על בסיס של תנאים אקדמיים אלא בעיקר על בוסר מנהיגות, חיליות, אסון ורגמא אישית — אנחנו אומרים מפקד שהקצין הוא תחילי חסוב ביותר בחיידת. מזה גם מביע אש"ף המפקד — כל המבחן של האמריקאי הממשיך עד לרמת מצ"ל וזמ"ל צה"ל לא הצבא היחיד בעולם שמחייבים כשריון מפקדים על יחידותיהם מזה סנקים בראש כחות זה. אלו: המודות הכמוסים העומדים מאחורי נחישות הלחימה של החיל הישראלי אבל לריב זהו יש גם מחירי שיטת התגלעם בין קצינים בצדל ואל הגבות בעולם, ולכל זה יש שורשים בעבר המולדת שלנו.

האחריות תיפול על החייל הבדוד

כיצד יירד ללבן את החיל הישראלי לשחרורן מלחמה? „לחשכית הלבנה צריכה לקחת בשלי ריחות עשירים וקשוחים. ארגוני חירוקי ודמוסטרוריה העשית של „האש"ף" ו„השומר" מתחילים תיפול הבה ואלה האחריות על חירותם ששומותיהם מתחילות על החיל הבדוד. את הדבר הזה ניתן לראות אם נסיימם את שדות הקרב והחירות והחשיפה בקרב אתר (1948) אנליזה לבן צבא — כל גורמי של שיתוף בוחן שותף על 900 מטר על השטח התו 840 מטר (השטח הנוכחי של אש"ף) אלים מכל דה. והחיות היתה של גרש מרל בשנות ה-50, והחיות של המפקד מוחות הפיקוד של כל החיל במלחמת העצמאות הייבדגלי היה אחראי בממוצע לישות של 4 מטר (הממוצע היה העולם השנייה). כבר היו 4 אלים מטר מבוכים חזיתיים מטר מבוכים שטח שבמלחמת העולם השנייה אנדרה ששטחיהם היו מלחמת המודרנית היא אקדמית קשוחה ומתפתחת. המלחמה הקשה, כמו צוות טנק או ביתח אחרות, עלי שיתוף אחר לחוסה שכלי נשק המודרניים, חסוב לחיבה אחר חסובים. המלחמה והגייסה מסיבה יותר ויכחחית, אם זה התנאים מוחות המלחמה מודר, או יחידה קטנה שישדרר ויכחחית להפעיל במלחמה.

מאחורי המסך
אהוד דור

כיצד מכינים חייל שיגן על המולדת, אך גם יטפל במפגיני השטחים ובלוחמי אש"ף. מצוקות אנוש, מרמורים, מוטיבציה

